

Bruselj, 12. julij 2022
(OR. en)

10606/22

ECOFIN 662
UEM 183
SOC 396
EMPL 268
COMPET 538
ENV 655
EDUC 259
RECH 406
ENER 328
JAI 947
GENDER 119
ANTIDISCRIM 93
JEUN 131
SAN 411

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	10596/22
Zadeva:	Poročilo o fiskalni vzdržnosti za leto 2021 – Sklepi Sveta (12. julij 2022)

V prilogi vam pošiljamo Sklepe Sveta o poročilu o fiskalni vzdržnosti za leto 2021, ki jih je Svet ECOFIN sprejel na seji 12. julija 2022.

POROČILO O FISKALNI VZDRŽNOSTI ZA LETO 2021

– Sklepi Sveta ECOFIN –

Svet (ECOFIN):

1. POZDRAVLJA poročilo Komisije o fiskalni vzdržnosti za leto 2021, v katerem je na podlagi okrepljenega večdimenzionalnega pristopa in poročila o staranju prebivalstva za leto 2021 posodobljena ocena tveganj za fiskalno vzdržnost v Evropski uniji; UGOTAVLJA, da so bile v poročilu vključene metodološke izboljšave, zlasti poenostavitev in izboljšava analize vzdržnosti dolga, v kateri je bil upoštevan tudi učinek naložb, spodbujenih z NextGenerationEU, na srednjeročno rast BDP, ter predstavljena analiza o fiskalnih tveganjih, povezanih s podnebnimi spremembami, v analizo, obenem pa ugotavlja, da v analizi doslej ni bil upoštevan morebitni učinek reform, spodbujenih z NextGenerationEU, na srednjeročno rast BDP; POTRJUJE, da ima analiza fiskalne vzdržnosti, ki jo je pripravila Komisija, različne funkcije, vključno z odkrivanjem morebitnih fiskalnih tveganj v državah članicah; na podlagi teh funkcij se oblikujejo zahteve in priporočila zadevne politike v okviru Pakta za stabilnost in rast ter evropskega semestra; PRIZNAVA, da posodobitev v okviru pomladanskega svežnja Komisije na splošno potrjuje ugotovitve iz poročila o fiskalni vzdržnosti za leto 2021, z nekaj spremembami v razvrstitvi tveganja;

2. JE SEZNANJEN z oceno Komisije, da se zdi, da so neposredna fiskalna tveganja v večini držav članic na splošno omejena, vendar pa še vedno obstajajo fiskalne in makroekonomske ranljivosti. Financiranje iz NextGenerationEU in pričakovani učinek naložb v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost na rast imata pomembno vlogo pri blažitvi kratkoročnih tveganj. Vseeno pa so visoke ravni dolga, ki so se s krizo zaradi COVID-19 še zvišale, in zelo negativno neto stanje mednarodnih naložb v nekaterih državah članicah pomemben vzrok kratkoročne ranljivosti;

3. JE SEZNANJEN, da naj bi bilo na podlagi ocene Komisije ob nespremenjenih politikah v srednjeročnem obdobju več držav članic izpostavljenih velikemu tveganju, v glavnem zaradi povišanih ravni javnega dolga in vse večjega zadolževanja, kar odraža šibek začetni fiskalni položaj, v nekaterih primerih pa tudi načrtovano večjo javno porabo, povezano s staranjem prebivalstva, in tudi občutljivost na negativne pretrese, vključno z manj ugodno razliko med obrestno mero in rastjo; PRIZNAVA, da so v oceni upoštevani dodatni dejavniki: po eni strani so dodaten vir tveganja pogojne obveznosti, povezane zlasti z državnimi jamstvi, po drugi strani pa sta blažilna dejavnika tveganja izboljšana struktura javnega dolga, zlasti s podaljšanjem povprečnih zapadlosti, in pričakovan ugodni učinek strukturnih reform v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost; JE SEZNANJEN z izjemno negotovimi gospodarskimi obeti zaradi ruske vojne agresije proti Ukrajini in izzivov zaradi povišanih stopenj inflacije;

4. JE SEZNANJEN, da naj bi bilo na podlagi ocene Komisije ob nespremenjenih politikah dolgoročno več držav članic izpostavljenih velikemu tveganju, v glavnem zaradi načrtovanega povečanja stroškov, povezanih s staranjem prebivalstva, v nekaterih primerih pa zaradi ranljivosti, povezanih s povišanimi ravni javnega dolga; OPOZARJA, da je vzdržnost javnih financ dolgoročno izpostavljena pomembnim izzivom, ki so posledica demografskih sprememb;

5. SE ZAVEDA, da utegnejo visoke ravni javnega dolga ovirati gospodarsko rast in okrniti sposobnost držav članic, da v primeru nadaljnjega upada gospodarske rasti zagotovijo proticiklično stabilizacijo, obenem bi lahko ustvarile negativne učinke prelivanja, zlasti v euroobmočju;

6. POUDARJA, da je treba glede na ugotovitve iz poročila o fiskalni vzdržnosti za leto 2021, ko bodo gospodarske razmere to dopuščale, izvajati fiskalne politike, namenjene doseganju preudarnih srednjeročnih fiskalnih položajev in zagotavljanju vzdržnosti dolga ob krepitvi naložb, tudi za uresničitev zelenega in digitalnega prehoda; PRIZNAVA, da bo pomemben element pri zmanjševanju tveganj za vzdržnost izvajanje načrtovanih strukturnih reform, tudi v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost, v skladu s priporočili za posamezne države v okviru evropskega semestra; POUDARJA, da bi morali na izzive fiskalne vzdržnosti odgovoriti z ustrezno kombinacijo politik, ki bi bile usmerjene v krepitev rasti, zdrave javne finance, tudi z reformo pokojninskih sistemov ter sistemov zdravstvenega varstva in dolgotrajne oskrbe, ter v zagotovitev makrofinančne stabilnosti; UGOTAVLJA, da morajo države članice pri načrtovanju proračuna vedno bolj upoštevati problematiko podnebnih sprememb, hkrati pa tudi politiko njihove blažitve in prilagajanja nanje;

7. PONOVRNO POTRJUJE, da je treba še naprej ustrezno ukrepati na vseh področjih politik, povezanih s staranjem prebivalstva, pri tem pa upoštevati razmere v posameznih državah in se izogibati ukrepom, ki spodkopavajo že sprejete reforme za krepitev vzdržnosti. To med drugim vključuje nadaljnje ukrepe za dvig dejanske upokojitvene starosti, med drugim s spodbujanjem daljše in večje udeležbe na trgu dela ter preprečevanjem predčasnega odhoda z njega, pri čemer se pri oblikovanju pokojninskih sistemov upošteva razvoj pričakovane življenjske dobe;

8. POZIVA države članice, zlasti tiste, za katere je bilo ugotovljeno, da bodo v srednjeročnem obdobju izpostavljene velikemu tveganju za vzdržnost, naj v obdobju po letu 2023 izvajajo fiskalno politiko, ki bo s postopno konsolidacijo, naložbami in reformami v skladu s priporočili za posamezne države usmerjena v doseganje preudarnih srednjeročnih fiskalnih položajev in zagotavljanje verodostojnega in postopnega zmanjševanja dolga ter fiskalne vzdržnosti v srednjeročnem obdobju; POZIVA države članice in Komisijo, naj ugotovitve iz poročila upoštevajo v svojih analizah, naknadnih političnih zahtevah in priporočilih v okviru Pakta za stabilnost in rast ter evropskega semestra. Svet in Komisija bosta še naprej redno spremljala te strategije in razvoj v zvezi z vzdržnostjo javnih financ, med drugim tako, da bosta v svojo oceno vključila novosti glede makroekonomskih in finančnih razmer, fiskalnih politik in strukturnih reform, zlasti na področju pokojninskih sistemov ter sistemov zdravstvenega varstva in dolgotrajne oskrbe;

9. POZIVA Komisijo, naj do začetka leta 2025 izvede redno poglobljeno celovito oceno vzdržnosti javnih financ; med drugim naj pri tem uporabi posodobljene napovedi glede izdatkov, povezanih s staranjem, v prihodnjem poročilu o staranju prebivalstva za leto 2024 ter ustrezna pripravljalna telesa Sveta pravočasno obvesti o ustreznih popravkih metodologije za analizo vzdržnosti dolga. To vključuje nadaljnje izboljšanje metodologij za ocenjevanje vzdržnosti javnih financ in nadaljnje delo v sodelovanju z državami članicami v zvezi z analizo fiskalnih tveganj, povezanih s podnebnimi spremembami; POZIVA Komisijo, naj vmes redno posodablja svojo oceno vzdržnosti (prek publikacije „*Debt Sustainability Monitor*“). Ekonomsko-finančni odbor in Odbor za ekonomsko politiko bi morala Svetu poročati na podlagi poglobljene celovite ocene.
